

СТУДАТРАДЫ — БРЭНД ДЗЯРЖАЎНАЙ МАЛАДЗЁЖНАЙ ПАЛІТЫКІ

Сфера іх дзейнасці — ад будоўлі і сельгаспалеткаў да медыцынскіх устаноў

У 2022 годзе Рэспубліканскі штаб студэнцкіх атрадаў працаўладкаваў больш як 42 тысячы чалавек у складзе 2861 студэнцкага атрада.

Напрыканцы года ў Мінску на вялікай лядовай арэне спартыўна-забаўляльнага комплексу «Чыжоўка-Арэна» прайшло афіцыйнае закрыццё трэцяга працоўнага семестра, прысвечанага Году гістарычнай памяці. Цэнтральнай падзеяй стала ўрачыстая цырымонія ўшаноўвання пераможцаў рэспубліканскага конкурсу «Працоўны семестр» на найлепшы студэнцкі атрад і найлепшую арганізацыю, якая прымала студэнцкі атрад. Цырымонія стала адной з самых маштабных

для беларускіх студэнцкіх атрадаў у гісторыі незалежнай Беларусі: на мерапрыемства было запрошана больш як шэсць тысяч чалавек — камандзіры, камісары, байцы студэнцкіх атрадаў, ветэраны студатрадаўскага руху, прадстаўнікі маладзёжнай агульнарасійскай грамадскай арганізацыі «Расійскія студэнцкія атрады» (партнёра БРСМ).

(Заканчэнне на 2-й стар. «43».)

СТУДАТРАДЫ — БРЭНД

ДЗЯРЖАЎНАЙ МАЛАДЗЁЖНАЙ ПАЛІТЫКІ

Хто стаіць за кожнай лічбай?

— Гэты год для студатрадаўскага руху склаўся вельмі ўдала. Але мы не гонімся за лічбай, а працуем найперш на якасць і развіццё карпаратыўнай культуры, бо тое, што нежывое, несапраўднае, развівацца не будзе, — разважае другі сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ Аляксандр ПРОХАРАЎ. — За кожнай лічбай стаіць канкрэтны малады чалавек, які вясной, летам і восенню атрымаў магчымасць працаўладкавацца і падзарабіць. Байцы студатрадаў былі задзейнічаны ва ўсіх сферах дзейнасці: дапамагалі ва ўмацаванні харчовай бяспекі краіны — працавалі на ўборцы ўраджаю, у медыцынскіх установах, аздарэўленчых лагерах, на флагманскіх прамысловых прадпрыемствах: МАЗе, МТЗ, «Атланце», «Гомсельмашы».

Зыходзячы са стратэгіі развіцця нашай арганізацыі, мы робім сёння акцэнт на рэалізацыі рэспубліканскіх і абласных працоўных праектаў. Рэспубліканскі праект павінен ахопліваць моладзь з розных раёнаў краіны (не менш як з чатырох абласцей). У чым сэнс? Маладыя людзі разам працуюць, пражываюць у адным месцы, для іх арганізоўваецца вялікая культурна-экскурсійная, грамадзянска-патрыятычная і спартыўная праграма. Для абласных працоўных праектаў таксама абавязкова ўмова — прыцягненне моладзі з розных раёнаў адной вобласці.

У 2022 годзе былі рэалізаваны рэспубліканскія маладзёжныя працоўныя праекты, сярод якіх Усебеларуская маладзёжная будоўля «Хатынь» на аб'ектах капітальнага рамонту і рэканструкцыі мемарыяльнага комплексу, Усебеларуская маладзёжная будоўля ў Астраўцы («Горад маладосці»), вытворчыя працоўныя праекты «Атлант», «Трактарабудульнік», «Аўтазаводзец», педагогічны праект «Важыты» на базе Нацыянальнага дзіцячага цэнтру «Зубраня», а таксама будаўнічы «Пучейцы» і сэрвісны «Дарога магчымасцяў» — праекты на аб'ектах Беларускай чыгункі.

Як мы пераканаліся, менавіта рэспубліканскія працоўныя праекты даюць магутны штуршок для развіцця карпаратыўнай культуры і ўвогуле для развіцця студатрадаўскага руху ў Беларусі, які стаў брэндам не толькі БРСМ, а ўвогуле дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі.

У час працоўнага семестра праведзены шэраг працоўных акцый грамадзянска-патрыятычнага напрамку. Сярод іх — акцыя «Іх імёнамі названы студэнцкія атрады», скіраваная на фарміраванне маральных арыенціраў і павагі да гераічнага мінулага Беларусі.

Зусім хутка (пасля здачы зімовай сесіі) у нашай краіне стартуе патрыятычная акцыя «Зімовы маршрут», арганізатарам якой выступае Рэспубліканскі штаб студэнцкіх атрадаў БРСМ. Шлях байцоў зводных студатрадаў будзе пралягаць праз невялікія гарады і пасёлкі, дзе студэнты арганізуюць шэраг прафарыянтацыйных інтэр-

актываў, тэматычных заняткаў, канцэртных і сацыяльна значных праграм, дапамогуць у расчыстцы ад снегу помнікаў і абеліскаў, акажуць шэфскую дапамогу па гаспадарцы ветэранам, удзельнікам Вялікай Айчыннай вайны і проста адзіночым пажылым людзям.

За 8 тысяч кіламетраў ад дома...

Як заўважыў Аляксандр Прохараў, падчас вызначэння пераможцаў конкурсу на найлепшы студатрад пад увагу браліся не толькі паказчыкі працоўнай дзейнасці, але і згуртаванасць будатрадаўцаў, іх актыўны ўдзел у спартыўных спаборніцтвах, творчых мерапрыемствах, мерапрыемствах патрыятычнай накіраванасці і гэтак далей.

Па выніках конкурсу «Працоўны семестр» у намінацыі «Пераходзячы сцяг найлепшаму студэнцкаму будаўнічаму атраду» перамог студэнцкі будаўнічы атрад «Эўрыка» імя Героя Савецкага Саюза Віктара Яронькі. Будатрад быў сфарміраваны штабам працоўных спраў Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Еўфрасінні Полацкай і працаваў на міжнароднай будоўлі «Касмадром Усходні».

— Беларусь і Амурскую вобласць раздзяляюць 8 тысяч кіламетраў. І мы вельмі ганарымся нашымі хлопцамі, якія годна прадставілі ў Расійскай Федэрацыі і Саюз моладзі, і свой універсітэт, і нашу краіну, — падкрэслівае Аляксандр Прохараў. На «Касмадроме Усходні» беларусы працавалі на будаўніцтве метэастанцыі, жыллага фонду, былі задзейнічаны ў дарожных і аздабленчых работах. Дарэчы, у кампанію хлопцаў трапілі і трое дзяўчат. Як расказалі самі маладыя людзі, большасць з іх да гэтага моманту ніколі не ляталі на самалётах. Ніколі не былі ў расійскай глыбінцы, таму гэта вандроўка запомніцца на доўга...

Найлепшым выязным педагогічным атрадам, які працаваў за межамі краіны, стаў атрад «Фенікс» імя Героя Савецкага Саюза Аляксандра Азончыка з Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П. М. Машэрава.

Шчыра кажучы, не ўсім даецца шанц папрацаваць у такім месцы, як Усерасійскі дзіцячы цэнтр «Арляня», дзе сустракаюцца найлепшыя педагогічныя атрады з усёй Расіі, і правесці лета на марскім узбярэжжы ў Краснадарскім краі. А менавіта там летам 2021 года «Фенікс» атрымаў першае «бывое хрышчэнне».

«Арляня» — маштабная тэрыторыя магчымасцяў. За адну змену (21 дзень) яго выхаванцы пражываюць надзвычай насычанае жыццё, успаміны пра якое праносяць праз гады. А цяпер часткай іх успамінаў будучы і ваяжаты з Беларусі, якія ўжо два гады запар (з сярэдзіны мая і да канца жніўня) арганізоўваюць для іх сапраўднае свята.

— Мы праводзім там амаль чатыры месяцы. Дарога займае каля трох дзён. І перыяд адаптацыі для навічкоў, якіх сёлета ў нас было шмат, даволі складаны, — расказвае камісар атрада Кацярына ФОФАНОВА. — У гэтай сітуацыі на дапамогу прыходзяць сябры, якія заўсёды дапамогуць і падтрымаюць. Шчыра кажучы, за лета так моцна стамляешся, што кажаш сабе: «Усё, трэба ставіць

кропку!». Але ўжо праз тыдзень пасля вяртання на радзіму пачынаеш сумаваць па дзецях, і калі вясной у цябе пытаюцца «Ну што, паедзеш?», ты ўпэўнена адказваеш: «Канешне!». Мы падтрымліваем праз сацыяльныя сеткі сувязь з нашымі выхаванцамі, яны нам пішуць, расказваюць пра сябе, радуецца поспехам і перамогам.

«Памяць і Слава»: вяртанне імён

У БНТУ ў 2022 годзе было створана 53 студэнцкія атрады агульнай колькасцю 1703 чалавекі.

— Мы ахапілі практычна ўсе профілі, з выключэннем медыцынскіх і сельскагаспадарчых атрадаў, — расказаў сакратар пярвічнай арганізацыі БРСМ Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта Ягор НІКІЦІН. — Быў у нас і педагогічны атрад, які працаваў у санаторыі-прафілакторы БНТУ «Палітэхнік». А сэрвісны атрад шчыраваў у Краснадарскім краі, у аздарэўленчым лагера «Марская хваля».

Нашы студэнты працавалі фактычна на ўсіх знакавых аб'ектах і рэспубліканскіх праектах: «Аўтазаводзец», «Трактарабудульнік-2022», «Атлант», Нацыянальны дзіцячы тэхнапарк, на рэканструкцыі мемарыяльнага комплексу «Хатынь». Акрамя таго, мы вельмі ўдзячныя кіраўніцтву нашай ВНУ, якое выдзеліла шмат месцаў для працаўладкавання непасрэдна ва ўніверсітэце: хлопцы і дзяўчаты працавалі на кампусе, у студэнцкім гарадку (а ў нас 18 студэнцкіх інтэрнатаў), дапамагалі з метадычнай дакументацыяй на кафедрах.

— У Беларускім дзяржаўным універсітэце арганізавалі 41 атрад,

дзе былі задзейнічаны 968 байцоў. Для нас гэта рэкордныя лічбы, — канстатуе начальнік аддзела маладзёжнай палітыкі ВНУ Вікторыя ДВАРЭЦКАЯ. — Для папулярнасці студатрадаўскага руху мы праводзім маштабныя іміджавыя кампаніі на кожным факультэце, задзейнічаем сацыяльныя сеткі «Інстаграм», TikTok і «Тэлеграм».

Асобна трэба спыніцца на рабоце студэнцкага сэрвіснага атрада «Памяць і Слава» імя першага рэктара БДУ Уладзіміра Пічэты, створанага на гістарычным факультэце. Яго ўдзельнікі працуюць увесь год: займаюцца даследаваннем архіўных дакументаў, вывучэннем публікацый цэнтральнага перыядычнага друку Беларусі пасляваеннага перыяду ў фондах Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. Такім чынам былі ўстаноўлены прозвішчы яшчэ 30 супрацоўнікаў БДУ.

Акрамя таго, студатрадаўцы займаюцца добраўпарадкаваннем пахаванняў прафесарска-выкладчыцкага саставу ўніверсітэта на Ваенных, Паўночных і Усходніх могілках Мінска. Работа па пошукі і добраўпарадкаванні пахаванняў супрацоўнікаў БДУ вядзецца з 2020 года.

Таксама будучыя гісторыкі правялі маштабную работу па ўстанаўленні біяграфічных даных ваеннапалонных лагера «Шталаг-352» у Маскоўшчыне. Хлопцы і дзяўчаты вялі пошук і верыфікацыю звестак аб вязнях па кнізе памерлых лазарэта лагера. Усяго ўдалося знайсці інфармацыю аб 789 людзях. Сабраны матэрыял папоўніць рэспубліканскую базу даных.

«Мы лічым такую форму выхавальнай работы з моладдзю вельмі эфектыўнай», — падкрэслівае Вікторыя Дварэцкая.

Рабочая спецыяльнасць... для студэнта

Кажучы аб далейшых перспектывах студатрадаўскага руху, Аляксандр Прохараў паведаміў,

што планы амбіцёзныя, але выканалныя:

— Падпісана пагадненне з Беларускай чыгункай. Гэта той напрамак, дзе мы бачым дадатковыя рэзервы для працаўладкавання студэнцкай моладзі. Там патрабуюцца не толькі праваднікі для цягнікаў, але і манцёры пуцей, і слесары рухомага саставу. Да таго ж сёння ёсць заплыт з боку моладзі — студэнты хочуць паралельна з вышэйшай адукацыяй атрымаць дадаткова яшчэ і рабочую спецыяльнасць. Наймальнікі таксама зацікаўлены ў больш кваліфікаваных кадрах. Мы правялі сур'ёзнае анкетаванне ў ВНУ і бачым ТОП запатрабаваных спецыяльнасцяў.

Разам з міністэрствамі адукацыі, працы і сацыяльнай абароны і Рэспубліканскім інстытутам прафесійнай адукацыі зараз прапрацоўваецца пытанне аб праходжанні кароткатэрміновых прафесійных курсаў з выдачай адпаведных пасведчанняў. Разлічваем, што ўжо ў 2023 годзе гэты механізм запрацуе. І атрыманне дадатковай рабочай спецыяльнасці дазволіць моладзі апынуцца ў складзе студатрадаў на больш адказнай участку працы і атрымаць больш высокі заробак.

«Вельмі здорава, што ў свой час кіраўнік дзяржавы даў даручэнне аднавіць студатрадаўскі рух і ў далейшым вывесці яго на новы ўзровень, — падкрэслівае Аляксандр Прохараў. — Сёння мы знайшлі механізмы, каб максімальна эфектыўна выкарыстоўваць указ Прэзідэнта як для канкрэтнага маладога чалавека, прадпрыемства, арганізацыі, так і для краіны ўвогуле».

Надзея НІКАЛАЕВА
Фота brsm.by